

[Niels Frederiksen.]

ikke har Lov til at sælge saa meget som en Ko uden at spørge deres Panthaver om Lov dertil.

Hvis det er den ubetingede og uindskrænkede Ejendomsret, saa maa jeg betakke mig. Saa maa man dog meget hellere foretrække det saakaldte Statsfæstes Besiddelsesform, hvor Forholdet er dette, at man har forpligtet sig til overfor det offentlige at forrente sin Jord til den Værdi, det offentlige ansætter den til til enhver Tid, men i øvrigt har man Skøde paa sin Ejendom, og naar man svarer enhver sit, er der ingen, der har noget at sige. Man kan raade over Ejendommen, give den til sine Børn og handle med den, naar den Byggelaans-prioritet er indfriet, som er optaget som Statslaan.

Jeg kan nævne et Eksempel paa, hvordan den Besiddelsesform, som vi fra vor Side saa gerne vil fremme, virker. Vi har i det danske Landbrug adskillige Hundrede Husmandsbrug, der har faaet Tillægsjord, men som ikke har faaet Byggelaan af Staten. Der er ingen Myndighed, der blander sig i de Dispositioner, disse Mennesker foretager sig med deres Ejendom.

Derfor er det, forekommer det mig, forkert at modsætte sig Forslag, der tager Hensyn til alle de praktiske Forhold, som møder en ved Udstykning. Det er forkert at modsætte sig disse Forslag og nægte at være med til at fremme en Besiddelsesform, der ikke er Fæste i den Betydning, som man i al Almindelighed tager dette Ord i. Thi Fæste er den indskrænkede Besiddelsesform, hvor man kun har en Brugsret, ikke en Dispositionsret eller Ejeret.

Jeg vil derfor henstille til den højtærede Landbrugsminister, at han ikke lader sig forlede til en Modstand af principielle Grunde, som jeg ved ikke finder Genklang i store Dele af hans eget Parti. Jeg ved, at der i Partiet Venstre og ikke mindst blandt Venstres Landboere findes mange, der ser paa det principielle i Besiddelsesformerne helt anderledes end den højtærede Minister.

Jeg har stadig Tro til, at det vil være muligt i dansk Landbolovgivning at opretholde 4. Oktober Lovens Virkninger i Henseende til Besiddelsesformen, naar denne Lovs Virkninger i øvrigt ebber ud. Men jeg vilde tro, at det vilde være i Overensstemmelse med det høje Tings tidligere Stilling til disse Spørgsmaal, om man skabte Mulighed for, at de to Besiddelsesformer ved statsunderstøttet Udstykning kunde løbe sideordnet ogsaa i den kommende Tid og

blive prøvet i det praktiske Liv og derved vise, hvad de byder af Eksistensbetingelser for dansk Landboudom.

Men den højtærede Landbrugsminister vil jo ikke længere anerkende det berettigede i, at de to Besiddelsesformer løber sideordnet; han vil have, at den ubetingede og uindskrænkede Selvejeform stadig skal opretholdes, ved at Staten prioriterer Oprettelsen af Husmandsbrug til langt op over Skorstenene, saa man i Fremtiden udelukkende henvises til at være Prioritetsbestyrer i Stedet for at være Selvejer og Skyldner overfor det offentlige.

Det var disse almindelige Bemærkninger om det principielle.

Saa vil jeg gøre den rent praktiske Bemærkning, at vi for vort Vedkommende i det radikale Venstre har ikke faaet Jord paa Hjernen. Men vi har Evne til at se bort fra principielle Urimeligheder og Evne til at se paa Forholdene nøgternt, saaledes som de findes omkring i Landet. Vi er klar over, at selve Jordprisen ved Oprettelsen af nye Hjem ikke er det enebestemmende for det gode Resultat af et saadant Arbejde. Det betyder overordentlig meget i Begyndelsen, at vedkommende Nybygger ved gode Menneskers Hjælp kan komme saa godt i Vej som vel muligt, og derfor er det, vi beder Kommunalbestyrelserne om at tage denne Sag i deres Haand, da den spredte Udstykning kun kan fremmes derved. Vi vil altsaa ikke tvinge Udviklingen i den Retning, at Besiddelsesformen overvejende skal være den af os fremførte, men vi vil ved det foreliggende Lovforslag gøre vort til, at ikke den Besiddelsesform glider ud og den anden stadig væk vedbliver at være Særkende for dansk Landbrugsbesiddelse.

Det ærede Medlem Hr. Olufson gjorde et Par Bemærkninger om de Lovforslag, jeg har den Ære at være Ordfører for. Han mente, disse rummede en Fare for, at det særlig skulde være en Understøttelse til den frivillige Udstykning. Nej, dér har det ærede Medlem misforstaaet mine Udtalelser eller lagt andet ind i dem, end der var. Jeg sagde, at disse bragte en Mulighed for at lette den frivillige Udstykning og den private Udstykning uden Statsstøtte, en Haandsrækning, der aldrig før er set.

Men jeg vil gerne gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at her bringer vi et Forslag frem, der skaber Mulighed for, at alle de, der ikke har saa meget, at de nogen Sinde kan tænke paa at starte et Landbrug, selv om det er et Statshusmandsbrug, de unge Mennesker, der skal være Lønarbejdere i By og paa Land, bliver i